

ΘΕΡΜΕΣ ΚΑΙ ΨΥΧΡΕΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΔΕΠ-Υ: ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Χαραλαμπία Ζερβού, Λογοθεραπεύτρια, Υποψήφια Διδάκτορας, Τμήμα Λογοθεραπείας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ευαγγελία-Αντωνία Ευστρατιάδου, Επίκουρη Καθηγήτρια - Λογοθεραπεύτρια, Τμήμα Λογοθεραπείας, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Εισαγωγή: Τα παιδιά με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής και Υπερκινητικότητα (ΔΕΠ-Υ), παρουσιάζουν ελλείμματα σε έναν ή περισσότερους τομείς των επιτελικών λειτουργιών (Kamalahmadi et al., 2024). Ωστόσο τα ελλείμματα αυτά ποικίλλουν ως προς το είδος και τη σοβαρότητα. Οι ψυχρές επιτελικές λειτουργίες έχουν συσχετιστεί με σημαντικές δυσκολίες, στον ανασταλτικό έλεγχο, τη μνήμη εργασίας και τη γνωστική ευελιξία (Rastikerdar et al., 2023; Shakehnia et al., 2021). Αντίθετα τα ευρήματα για τις θερμές επιτελικές λειτουργίες εμφανίζουν μεγαλύτερη ετερογένεια και φαίνεται να διαφοροποιούνται ανάλογα με τη βαρύτητα της συμπτωματολογίας και τον υπότυπο της ΔΕΠ-Υ (Shakehnia et al., 2021; Wang et al., 2025).

Σκοπός: Η παρούσα συστηματική ανασκόπηση είχε ως στόχο να διερευνήσει τα ελλείμματα στις θερμές και τις ψυχρές επιτελικές λειτουργίες των παιδιών με ΔΕΠ-Υ.

Ανασκόπηση Βιβλιογραφίας: Η αναζήτηση πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με τις οδηγίες PRISMA στις βάσεις δεδομένων Scopus και PubMed για την περίοδο 2014–2026. Οι μελέτες αξιολογήθηκαν βάσει προκαθορισμένων κριτηρίων ένταξης και αποκλεισμού και πραγματοποιήθηκε εξαγωγή και σύνθεση των δεδομένων. Τα ευρήματα υποδεικνύουν ότι τα παιδιά με ΔΕΠ-Υ παρουσιάζουν ελλείμματα σε έναν ή περισσότερους τομείς των επιτελικών λειτουργιών. Τα ευρήματα για τις ψυχρές επιτελικές λειτουργίες είναι πιο συνεπή, με συχνότερες δυσκολίες στη μνήμη εργασίας, στον ανασταλτικό έλεγχο και στη γνωστική ευελιξία. Αντίθετα, τα ευρήματα για τις θερμές επιτελικές λειτουργίες είναι περισσότερο ετερογενή.

Συμπεράσματα: Η συστηματική ανασκόπηση υποστηρίζει ότι τα παιδιά με ΔΕΠ-Υ παρουσιάζουν ένα ετερογενές προφίλ επιτελικών λειτουργιών, με συχνότερα και πιο συνεπή ελλείμματα στις ψυχρές επιτελικές λειτουργίες. Αναδεικνύεται η ανάγκη για ολοκληρωμένη αξιολόγηση και εξατομικευμένο σχεδιασμό παρεμβάσεων.